

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

अभिनेत्री रेखा थापाले सन्तान जन्मापत्ति महिलाको सुन्दरतामा मन्त्र तिसार आउने बताइकी छन् । विवाहपछि महिलाको जीवन अंक सबल हुने उनको धारणा रहेको थियो । नयाँ बालेपछमा खुलेको इन्स्टाग्राम ब्यूटी हबको उदघाटन गर्दै रेखाले महिलाहरू पढिखुले समय सुन्दरताको विषयमा छेरा हेर्नु सार्थक हुने बताइन् ।

आजको विचार...

खम्वेन्द्राज रिटौला

'पूर्ण बहादुरको सारंगी' अभिनेता विजय बरालले 'लाज शरणम'को सुटिङको दोस्रो सेन्डबल सुरु गरेका छन् । काठमाडौंको माइतीघरस्थित साधु गौडामबाट सुरु भएको दोस्रो घण्टाको सुटिङमा बरालले उचाइन गरेका हुन् । फिल्मको अहिलेसम्म १५ प्रतिशत छायांकन सकिएको छ । आगामी १४ फागुन महाशिवरात्रि प्रदर्शन मिति घोषणा गरिएको फिल्ममा मुकुन्द श्रेष्ठ, विजय बराल, प्रशान्त ताकाकार, नमेश त्रिपाठी, अर्पण थापा टिमबाट अर्जुन विहारे लगायतका कलाकारको अभिनय छ ।

३ वर्ष ३० अंक १२५ २०८१ मंसिर १३ गते बिहीबार 28 November 2024, Thursday पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

युद्ध विराम पछि बेस्तका बासिन्दा घर फर्के

(राजस/एएफपी) **बेस्त(लेबनान)** मंसिर १०/युद्धविराम लागू भए पछि इन्धका कारण अति भएको बेस्तको दक्षिणी उपनगरबाट विस्थापित बासिन्दाहरू बुधबार घर फर्केका छन् । लामो समय पछि भएको युद्ध विराम कार्यन्वयनका लागि धेरैले हिजबुल्लाहको प्रशंसा गर्दै विजय उल्लस समेत मनाएका छन् । पछिल्लो समयमा इजरायलले दिनहु असाे आक्रमण गर्दा धेरै हलसम्म खाली भएको उक्त आवासीय क्षेत्रमा विस्थापितहरू एकै चोटी फर्केका भइसकेका छन् । भई टुफिक जामसमेत भएको एएफपीले जनाइएको छ । विस्थापितहरू आफ्नो अतिप्रसन्न घर र व्यवसाय देखेर असाे बगाउँदै उल्लसनाचरणहरूको सहयोगमा भग्नावशेष हटाउनका लागि पर्छिन्हेका थिए । स्थानीय इन्जिनियर निजाम हमदिले आफ्नो घरतर्फ फर्किँदै हलमा लाग्नु भएका हिजबुल्लाह नेता सैयद हसन नस्रुल्लाहको उपनगरमा फर्किँदा उनीहरूलाई धन्यवाद दिँदै फर्किएको एएफपीले जनाएको छ ।

न्यूनतम सेवा मापदण्डमा पाल्पा अस्पतालले पायो ६४ प्रतिशत

रामचन्द्र रायमाफ्री
पाल्पा, मंसिर १२/न्यूनतम सेवा मापदण्डको आधारमा जिल्ला अस्पताल पाल्पाले ६४ प्रतिशत अंक प्राप्त गरेको छ । विभिन्न सुचकका आधारमा मापन गरिँदा अस्पतालले सो अंक पाएको हो । यो विगतको तुलनामा सुधारोन्मुख अंक हो । अघिल्लो वर्षको मापन अनुसार ५४ प्रतिशत रहेकोमा अहिले १० प्रतिशत बढेको हो । २०२१ मा गरिएको मूल्याङ्कनमा अस्पतालले ४४ प्रतिशत अंक पाएको थियो ।

अस्पतालबाट प्रदान हुने स्वास्थ्य सेवा, सरसफाई, वरिष्ठ सेवा, इमर्जेन्सी सेवा, प्रयोगशाला, फार्मसी, व्यवस्थापन लगायतका विषयलाई मुख्य

आधार मानेर न्यूनतम सेवा मापदण्ड र सम्पादनका आधारमा अस्पतालले यस वर्ष कुल ६४ अंक प्राप्त गरेको हो । लुम्बिनी प्रदेश सरकार स्वास्थ्य निर्देशनालयले मापन गरेको विभिन्न सुचकका आधारमा अस्पतालले सो अंक प्राप्त गरेको हो । पाल्पा अस्पतालको आयोजनामा बुधबार तानसेनमा भएको न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यान्वयन कार्यक्रम अन्तर्गत पाल्पा अस्पतालको अनुगमन मूल्याङ्कन तथा समीक्षा कार्यक्रममा प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालयका डा. अशुत शर्मा न्यौपानेले उक्त तथ्याङ्क प्रस्तुत गरेका थिए । उनले गत वर्षका केही सीमाहरूलाई फलो गरेका कारण १० प्रतिशत अंक सुधार भएको बताए । न्यौपानेले नतिजामा सुधार देखिए पनि अझै धेरै काम गर्न बाँकी रहेको उल्लेख गरे । उनले अस्पतालको आफ्नै

अप्रेमन भेसिन हुनुपर्ने, इलेक्ट्रोनिक हजिरी राख्नुपर्ने, नागरिक बडापत्र स्पष्ट देखिने गरी राख्नुपर्ने, कामको डकुमेसन गर्नुपर्ने, स्वास्थ्यका सुचकमा रहेर काम गर्नुपर्ने, सामाजिक परीक्षण गर्नुपर्ने, फिजियो थेरापीको सेवा विस्तार लगायतका विषयहरूका ध्यान दिनुपर्ने बताए । कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि लुम्बिनी प्रदेशका स्वास्थ्य मन्त्री खेम सारुले विगतका वर्षमा भन्दा पाल्पा अस्पतालको सेवामा सुधार हुँदै गएको बताए । उनले आगामी दिनमा अझै अस्पतालको सेवालाई थप गुणस्तर र सहज बनाउँदै लैजान अस्पताललाई आग्रह गरे । मन्त्री सारुले स्वास्थ्यका मापदण्डहरूलाई पालना गरेर काम गर्न सके स्वास्थ्यमा व्यापक सुधार गर्न सकिने बताए । उनले सेवाग्राहीहरूलाई मुस्कानसहितको सेवा पुर्याउन अस्पतालका स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई निर्देशन समेत दिए ।

मन्त्री सारुले भने 'अस्पताल आउने विरामीहरूलाई मुसुक हँसिरे सेवा दिनुहोस्, त्यसले अस्पतालप्रति विश्वास जोगेर आउन्छ ।' उनले अवाञ्छित कार्य गर्ने जो कोही कर्मचारीलाई तत्काल कारवाही गरिने समेत बताए । मन्त्री सारुले अस्पतालको जग्गा विवादको विषय छिट्टै मिल्ने भन्दै त्यसका लागि आफू प्रतिबद्ध भएर लागेको उल्लेख गरे । मन्त्री सारुले अस्पतालको ओटीको लागि प्रदेश सरकारबाट २० लाख बजेट विनियोजन गरेको समेत बताए । प्रमुख जिल्ला अधिकारी तोयनारायण सुवेदीले अस्पताल भवनको जग्गा व्यवस्थापनमा आफू गम्भीर भएर लाग्ने बताए । कार्यक्रममा पूर्व सांसद यादवबहादुर रायमाफ्री, नेपाली कांग्रेसका प्रतिनिधि तथा युवा नेता सुरेश बोहोरा, तत्काल माओवादीका जिल्ला अध्यक्ष राजेन्द्र विक, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका जिल्ला अध्यक्ष

बुलबहादुर कुँवर, राष्ट्रिय जनमोर्चाका जिल्ला अध्यक्ष विशाल दर्लामी, रेडक्रस पाल्पाका समाजगत बाबुराम कार्की, पत्रकार महासंघ पाल्पाका अध्यक्ष रेखीराम राना लगायतले अस्पतालको सेवालाई थप सुस्त र प्रभावकारी बनाएर लैजानुपर्नेमा जोड दिए । उनीहरूले स्वास्थ्य संवेदनशील विषय भएकोले अस्पतालको विकासमा आफूहरूको सहयोग सदैव रहने बताए । अस्पताल विकास समितिका अध्यक्ष गुरेश आबले मूल्याङ्कनमा आफूहरू कमजोर भए पनि मानविय र सेवा प्रवाहमा उत्तम बन्द स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई आग्रह गरे । आफ्नो जिम्मेवारी जे हो त्यही गरेमा अवश्य सफलता प्राप्त हुने उनको भनाई छ । अध्यक्ष आबलेले छिट्टै भवन निर्माणका लागि जग्गाको व्यवस्थापन गर्ने गरी आफूहरूले काम गरेको बताए । कार्यक्रममा अस्पतालको निर्मित मेसु डा. लोकन्त ज्ञवालीले अस्पतालले गरेका गतिविधि र भावी योजना प्रस्तुत गरेकी थिइन् । अस्पतालमा कार्यरत डाक्टर, स्वास्थ्यकर्मी, कर्मचारी, व्यवस्थापन समिति र सरोकारवाला निकायको महत्वपूर्ण भूमिका कारण विगतमा भन्दा केही सुधारको नतिजा आएको उनले बताइन् । ज्ञवालीले अस्पतालले दिने सेवामा कुनै कमी हुन सकिने अस्पतालमा कार्यरत सम्पूर्ण टिम नै निरन्तर लागिपरेको बताइन् । स्वास्थ्य निर्देशनालयको एमएसएस कोकल पर्यन अस्मिता नेपालले एमएसएस सम्बन्धी जानकारी गराएकी थिइन् । अस्पताल विकास समितिका अध्यक्ष आबलेको अध्यक्षता, नर्स विभाग प्रमुख लक्ष्मी जिवीको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो ।

विद्यालय खेलकुद संघ पाल्पा गठन, अध्यक्षमा खत्री

पाल्पा, मंसिर १२/नेपाल विद्यालय खेलकुद संघ पाल्पा गठन भएको छ । नेपाल विद्यालय खेलकुद महासंघको सिफारिस र पाल्पा जिल्ला खेलकुद विकास समितिको रोहबरमा संघ गठन भएको हो ।
प्याब्सन तानसेनका निवर्तमान अध्यक्ष तथा पाल्पा प्यारगान इग्रेस बोर्डिङ स्कूलका प्रिन्सिपल गंगा बहादुर खत्रीको नेतृत्वमा संघ गठन गरिएको जिल्ला खेलकुद विकास समिति पाल्पाका कार्यालय प्रमुख खेमबहादुर बज्रबुद्धा जारी पत्रमा उल्लेख छ । संघको अध्यक्ष बनेका खत्री लामो समयदेखि पाल्पामा रहेर विभिन्न शैक्षिक, सामाजिक संघ संस्थामा सक्रिय छन् । यस अघि प्याब्सन पाल्पाको कोषाध्यक्ष र प्याब्सन तानसेन नगरको अध्यक्षको जिम्मेवारी कुशलतापूर्वक निर्वहण गरि सकेका उनले

संघमा अध्यक्षको जिम्मेवारी पाएसँगै एनजे डीसंगको कुराकानीमा विद्यालयस्तरबाट खेलाडी उत्पादन र खेलकुदको विकासमा समर्पित भएर लाग्ने बताएका छन् । खत्रीले भने 'विद्यालयस्तरमा खेलकुद क्षेत्रलाई चलायमान बनाई दश खेलाडी उत्पादन गर्ने दिशामा मेरो नेतृत्व लाग्ने छ ।' खत्रीको नेतृत्वमा ११ सदस्यी समिति गठन भएको छ । जसको उपाध्यक्षमा मानबहादुर कुँवर, अर्का उपाध्यक्ष मेधाराज भण्डारी, सचिवमा निराजन विक्रम कार्की, कोषाध्यक्ष शुसिला गोदार रहेका छन् । यस्तै सदस्यहरूमा धनबहादुर खान्ना, निर्मल न्यौपाने, उमेश गहा, यम बहादुर रास्कोटी, हेम बहादुर साह, गम्भीर साह चयन भएकै जिल्ला खेलकुद विकास समिति पाल्पाले जनाएको छ ।

रामपुरमा जेसिसको सम्भाव्यता अध्ययन गर्दै पाल्पा जेसिज

पाल्पा, मंसिर १२/पाल्पा जेसिजले रामपुरमा जेसिसको सम्भाव्यता अध्ययन थालेको छ । उसले रामपुर जेसिसको आवश्यकता र सम्भाव्यताको लागि रामपुर पुगेर अध्ययन थालेको हो ।
जेसिजले रामपुरमा स्थापना हुन लागेको रामपुर जेसिसको आवश्यकता र सम्भाव्यताका लागि सरोकारवालाहरूसँग छलफल तथा अन्तर्क्रिया गरिएको जेसिजले जनाएको छ । छलफल तथा अन्तर्क्रियामा सहभागीहरूले अहिलेको अवस्थामा जेसिसको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको उल्लेख गरेका छन् । कार्यक्रममा रामपुर नगरपालिकाका उपप्रमुख बाल

कुमारी थापाले समग्र समाजको सकारात्मक विकास र युवाहरूको नेतृत्व

विकासका लागि जेसिस महत्वपूर्ण प्लेटफर्म रहेको बताइन् । व्यक्तिगत विकास मात्र नभई समग्र समाजको विकासमा लान जेसिज माध्यम बन्न सक्ने उनको भनाई थियो । उपप्रमुख थापाले जेसिसको माध्यमबाट नगरको समृद्धिमा लाग्नु पर्ने भन्दै जेसिसको महत्त्व बुझेर लाग्न युवाहरूलाई अनुरोध समेत गरिन् । हरेक तहका सरकारको सुशासनका लागि सकारात्मक रूपमा खबरदारी गर्नु पर्ने जिम्मेवारी युवाहरूको रहेको भन्दै समन्वय र अनुशासित समाजको आवश्यकता रहेको उनले औल्याइन् ।
-बाँकी अन्तिम पेजमा...

प्रा.वि.हु.व.नं. ०२१/०२२

प्रा.वि.प्र.का.व.नं. ११/०२१/०२२

सम्पादकीय

सहकारी र हाम्रो राजनीति

सहकारी प्रकरणले नयाँ-नयाँ रूप लिई रहेका छन् । सहकारी ठगी प्रकरणमा अनुसन्धानमै रहेका पूर्व गृहमन्त्री एवं रास्वामा सभापति रवि लामिछाने र उनका समर्थकहरूले प्रहरीदेखि न्यायालयसम्मलाई छव्याउँन खोजे पनि दिनप्रति दिन रविको संलग्नतामा थप पुष्टिहरू देखा पर्ने थालेका छन् । विगतमा रविले प्रयोग गरेका अमेरिकी पासपोर्ट र नेपाली नागरिकताका कीर्त कागजातले गर्दा उनी कारवाहीको दायरामा परेका घटना र हाल आफ्नै सहकारी ठगी प्रकरणको समूहगत सहभागिताका ज्वलन्त प्रमाणहरू दिन दिनै देखा पर्ने थालेका छन् । सहकारीबाट लिएको ऋणको साँवा र व्याज बुझाउँनका लागि बैंकबाट चेक काटेका धेरै प्रमाणहरू फेला परे पछि रविका आजसम्मका सबै बयानहरू असत्य सावित भएका छन् । उनी बाधको स्वरमा गजेका गर्जनहरूले भुठलाई सत्य सावित गर्न सक्ने अवस्था देखिदैन ।

सहकारी प्रकरण र सहकारी अभियानका विषयमा रचना चूली रहँदा देशभरका प्रायः सबैदलका नेताहरू संस्थागत रूपमा कुनै न कुनै सहकारीमा संलग्न नभएको कतै छ । संलग्न हुँदाका बखत आर्थिक नियन्त्रण र लगानी तथा असुलीका मूलधारहरू कहि न कही, केही न केही रूपमा धमिलिएका घटना धेरै छन् । स्थानीय, प्रदेश र संघीय संरचनामा सबैधानिक व्यवस्थालाई मूलआधार बनाएर निर्माण भएको सहकारी ऐन २०७४ र नियमावलीहरू २०७५, ले नेपालको सविधान धारा २५६ को उपधारा (१) व्यवस्थापिका संसदबाट यो ऐन जारी भए पछिका दिनहरू सहकारी संस्थाप्रतिको दायित्वबोधमा कमी आउने अवस्थामा लम्ने काम भयो । नेपालका राजनैतिक दलहरू जनताको विश्वास र सहभागितालाई देखाएर एन कानूनलाई अप्रत्यक्ष रूपमा आफ्ना अनुकुलतामा प्रयोग गर्ने काम कमी बेसी जहाँबाट भयो आज रवि र जिवी अनि छवि काण्ड पनि यसैका उपज नै हुन भन्ने अवस्था छ ।

आज रविले कुनै अमुक व्यवसायिक फर्ममा लगानी गरेका थिए भने, उनी जस्तै देशभरका हजारौं नेता र कार्यकर्ताले जग्गा र अन्य व्यवसायमा लगानी गरेका घटनाहरू धेरै छन् । यी सबै घटना सहकारी ऐन विपरित नभएका भए मुलुकले सहकारी अभियानको नौलो रूप लोकतन्त्रको आर्थिक जग बलियो बनाउँन खालको हुने थियो तर त्यसो भएन । जे होस, ऐन कानून र वित्तीय क्षेत्रका हरेक क्रियाकलापहरू पारदर्शी र सार्वजनिक हुनुपर्ने काममा सरकारको फितलो अनुगमन र संस्थाका सदस्यहरूको गैरजिम्मेवार क्रियाकलाप नै बाधक हुन् । त्यस कारण कडा कानून, अनि कानूनी राज्यको अवधारणा अनुस्यूतका सहकारी अभियानलाई छुनै, आर्थिक मितव्ययिताका सवालहरूमा सबैको ध्यान जान जरुरी छ । अन्यथा यी समस्याहरूले हाम्रो आर्थिक समृद्धिको परिकल्पनालाई साकार हुन रोक्ने बाहक केही पनि हुन सक्दैन ।

Opinion @ Social Network

म हैसियत र शौकाल सोच्ने मान्छेलाई होइन व्यवहार र संस्कार सोच्ने मान्छेलाई इज्जत गर्नु ।

(टोप बासेको फेसबुक स्टाल <https://www.facebook.com/Top.Ale>)
यो सत्यमा सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएका धारणाहरू रक्केछौं । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalpatri मा लगउन गर्न सक्नुहुनेछ ।

नवजवनचेतना दैनिकको रूपमा तपाईंलाई अनुरोधको छ । यो पत्रिका अठक स्तरीय अनि पठनीय बनाउनको लागि तपाईंहरूको अनुरोध सुनाएरहरूको हामीलाई अच्यवतै उच्च छ । पाठकहरू तपाईंका सुझावहरू दिई हामीलाई सहयोगी गर्नुहुन हामी अनुरोध गर्दछौं ।

नवजवनचेतना दैनिक
भक्तवीटोल तानसेन, पाप्सा

प्रहरी कार्यालय	२४०५१
दुधेश्वर	०११-५६०२२२
सुप्रभाषम दुधेश्वर	९७६३००३४६९९
दुधेश्वर रामगणेश	०११-४४१२३३
भैरहवा	०११-५०१९९
आर्वाकोशी	०३३-५२९९९९
कुम्भी	०३३-५२९९९९
पारसी	०३३-५२९९९९
साँगील	०३३-५२९९९९
पाप्सा	०३३-५२९९९९, ५२९९९९
दुधेश्वर रामपुर	०३३-६६६५५५
अपठान कार्यालय	
कुम्भीसिद्धि अस्पताल	०११-५२९९९९, ५२९९९९
दुधेश्वर अस्पताल	०११-५६६६६६
कुम्भी अस्पताल	०११-५२९९९९, कुम्भी नर्सिङ ०११-५२९९९९, ५२९९९९

प्रधानमन्त्रीको चीन भ्रमणको अपेक्षा र अवस्था

नेपालका प्रधानमन्त्री केपीशर्मा ओलीले छिमेकी मित्रराष्ट्र जनवादी गणतन्त्र चीनको औपचारिक भ्रमण गर्ने मिति सार्वजनिक भएको छ । प्रधानमन्त्री केपी बलीको पहिलाको चीन भ्रमण सफल र चर्चित थियो । चर्चित मात्र होइन ऐतिहासिक पनि भयो । किमभने नेपालले मधेशी दलहरूको आन्दोलनको आवरणमा दक्षिणको छिमेकी भारतले नेपालमाथि अन्यायपूर्ण नाकाबन्दी लगाएको थियो । त्यस्तो पृष्ठभूमिमा नेपालका प्रधानमन्त्री केपीशर्मा ओलीको चीनको भ्रमण भएको थियो । त्यही भ्रमणको अवसरमा नेपाल र चीनको बीचमा ऐतिहासिक पारवहन सम्झौता भएको थियो ।

निश्चय नै यो ऐतिहासिक नै थियो । यसले नेपाललाई उत्तर छिमेकामार्फत समृद्धसम्म जोडेको थियो । वास्तवमा यो पारवहन सम्झौताले राजा महेन्द्रको पालामा खोलिएको कोदारी अर्थात अरनिको राजमार्गलाई तत्काल समृद्धसम्म पुऱ्याएको थियो । अरु अगाडि बढेर भन्दा नेपाल राष्ट्रका निम्ता पृथ्वीनारायण शाहको उत्तरतिर रास्ता खोल्ने नीतिको निरन्तरता भन्दा पनि हुन्छ । यसपाली प्रधानमन्त्रीको चीन भ्रमण चर्चित नहुने मात्र होइन लज्जित नहुने संकेत देखिदैन । अहिलेसम्म सत्ताहट दलमा चीनमा के एजेण्डा लिएर जाने सवालमा सहमति भएको समाचार बाहिर आएको छैन । बरु अहमति भएका विषय बाहिर आइरहेका छन् । राजा महेन्द्रले कोदारी राजमार्ग चीनको सहयोगमा बनाउन लादा त्यसको विरोध गर्ने नेपाली कांग्रेस त्यो भन्दा माथि उठ्न सकेको देखिएन । भारतबाट ऋण लिएर विकास गर्दा हुन्छ, जापान, युरोप, अमेरिका, एसियाली विकास बैंक वा विश्व बैंक जहाबाट पनि ऋण लिँदा हुन्छ तर चीनबाट अनुदान मात्रै चाहेछु भने नेपाली कांग्रेसको यो कस्ता हठ हो ? बीआरआई कार्यक्रममा नेपालले सम्झौता गरिसकेको छ । नेपालले भूराजनीति सन्तुलनको सम्बेदनशीलतालाई गहिरो र महत्वको साथ लिनु पर्दछ । नेपालले आफ्नो हितलाई हेर्दा छिमेकीको अहित सोच्नु हुँदैन । छिमेकीको सुरक्षा संवेदनशीलतालाई गम्भीर रूपमा लिनुपर्दछ । छिमेकीले दिन चाहेको विकास सहयोगमाथि अनावश्यक राजनीति गर्नु पनि हुँदैन । जो बिआरआईमा भइरहेको छ । अहिले चीनले बीआरआई नेपालमा लागू गर्न केही उदार र केही आक्रमक र केही चलाख भएर आउनु पर्दछ । चीनको बीआरआईलाई नेपालमा जसरी पनि रोक्न चाहने शक्तिलाई र उनीहरूको षडयन्त्रलाई परास्त गर्न चीनले यसो गर्नु पर्दछ ।

खगेन्द्रराज सिटौला

नेपालले भूराजनीति सन्तुलनको सम्बेदनशीलतालाई गहिरो र महत्वको साथ लिनु पर्दछ । नेपालले आफ्नो हितलाई हेर्दा छिमेकीको अहित सोच्नु हुँदैन । छिमेकीको सुरक्षा संवेदनशीलतालाई गम्भीर रूपमा लिनुपर्दछ । छिमेकीले दिन चाहेको विकास सहयोगमाथि अनावश्यक राजनीति गर्नु पनि हुँदैन । जो बिआरआईमा भइरहेको छ । अहिले चीनले बीआरआई नेपालमा लागू गर्न केही उदार र केही आक्रमक र केही चलाख भएर आउनु पर्दछ । चीनको बीआरआईलाई नेपालमा जसरी पनि रोक्न चाहने शक्तिलाई र उनीहरूको षडयन्त्रलाई परास्त गर्न चीनले यसो गर्नु पर्दछ । अहिले नेपाललाई चीनको बीआरआईसँग सबै किसिमले जोडिनु पर्दछ । यो नेपालको हितमा छ । नेपालले चीनबाट सहयोग र अनुदानको अपेक्षा स्वभाविक नै छ । विगतमा पनि छिमेकी मित्रराष्ट्र चीनले नेपाललाई धेरै आयोजनामा सहयोग अनुदान दिएको पनि थियो । तर सबै र सधैं यो सम्भव छैन र यस्तो मात्र अपेक्षा राख्नु हुँदैन । एकधरीले चीनको ऋण पासो भनेर कुपचुरा गरिरहेका छन् । जबकि चीनको ऋणको व्याजदर अरुको तुलनामा महँगो छैन । यो चीनलाई अरु चीनको बीआरआई रोक्ने षडयन्त्रको एउटा पाटो बाहेक केही पनि होइन । नेपालले भूराजनीति सन्तुलनको सम्बेदनशीलतालाई गहिरो र महत्वको साथ लिनु पर्दछ । नेपालले आफ्नो हितलाई हेर्दा छिमेकीको अहित सोच्नु हुँदैन । छिमेकीको सुरक्षा संवेदनशीलतालाई गम्भीर रूपमा लिनुपर्दछ । छिमेकीले दिन चाहेको विकास सहयोगमाथि अनावश्यक राजनीति गर्नु पनि हुँदैन । जो बिआरआईमा भइरहेको छ । अहिले चीनले बीआरआई नेपालमा लागू गर्न केही उदार र केही आक्रमक र केही चलाख भएर आउनु पर्दछ । चीनको बीआरआईलाई नेपालमा जसरी पनि रोक्न चाहने शक्तिलाई र उनीहरूको षडयन्त्रलाई परास्त गर्न चीनले यसो गर्नु पर्दछ ।

महँगो छैन । यो चीनलाई अरु चीनको बीआरआई रोक्ने षडयन्त्रको एउटा पाटो बाहेक केही पनि होइन । नेपालले भूराजनीति सन्तुलनको सम्बेदनशीलतालाई गहिरो र महत्वको साथ लिनु पर्दछ ।

नेपालले आफ्नो हितलाई हेर्दा छिमेकीको अहित सोच्नु हुँदैन । छिमेकीको सुरक्षा संवेदनशीलतालाई गम्भीर रूपमा लिनुपर्दछ । छिमेकीले दिन चाहेको विकास सहयोगमाथि अनावश्यक राजनीति गर्नु पनि हुँदैन । जो बिआरआईमा भइरहेको छ । अहिले चीनले बीआरआई नेपालमा लागू गर्न केही उदार र केही आक्रमक र केही चलाख भएर आउनु पर्दछ । चीनको बीआरआईलाई नेपालमा जसरी पनि रोक्न चाहने शक्तिलाई र उनीहरूको षडयन्त्रलाई परास्त गर्न चीनले यसो गर्नु पर्दछ । अहिले नेपालमा बीआरआई अनुदानमा मात्रै लिने भनेर जुन स्वर ने पाली कांग्रेस र उ निकट बुद्धिजीवीले, पत्रकारले चर्को स्वरमा उरालेका छन् । वास्तवमा यो उनीहरूको स्वर होइन यो भारत र पश्चिमको हो । चीनले पनि यो बुझेको छ । त्यसैले चीनले चलाखीकोसाथ नेपालमा बीआरआई कार्यन्वयनमा लैजानु पर्दछ ।

चीनले नेपालसँग बीआरआई प्रारम्भमा अनुदानबाटै अघि बढाउने प्रस्तावमा सहमति जनाउँदै पोखरा विमानस्थल बनाउँदाको ऋणलाई सर्त सहित अनुदानमा परिणत गर्नुमा सहमतिमा जानुपर्दछ । नेपालले रोक्नेको पोखरा विमानस्थल बनाउँदाको ऋण अनुदानमा परिणत गर्ने प्रस्तावलाई चीनले स्वीकार्दै उक्त परियोजना बीआरआई अन्तर्गत भएकाले नेपालले स्वीकार्नुपर्ने प्रस्ताव राख्नु पर्दछ । साथै चीनले नेपालको अर्को एक परियोजना अनुदानमा बिआरआई अन्तर्गत बनाइदिने घोषणा पनि गर्नु पर्दछ । यसले गर्दा चीन बिआरआई लिएर नेपालमा छिर्ने सबैजसो नेपालमा बिआरआई सक्य हुन्छ । र बीआरआई रोक्न खोज्ने शक्ति पनि परास्त हुन्छ । अहिलेसम्म नेपालमा बिआरआई अन्तर्गत सस्तो ऋणमा पनि नेपालले परियोजनामा चीनसँग सहकार्य गर्न सक्छ । नेपालमा बिआरआई कार्यन्वयन गर्ने यो उत्तम विकल्प हुन सक्छ । नेपालले चीनको यो प्रस्ताव पनि मानेन भने नेपाली जनताले गीनको असली चेहरा उतारिदिने छन् ।

चीनमन्त्री केपी ओलीले नेपाल चीन सम्बन्धलाई उच्च महत्व दिनुपर्दछ । नेपाल राष्ट्रका निम्ता पृथ्वीनारायण शाहले निमार्ण बलियो सम्बन्ध बनाइराख्नु भन्ने नीति विचार आफ्नो बाधामार्फत चीनका नेताहरूलाई सुनाउनु पर्दछ । र नेपाल यही नीतिमाथि दृढ भएर उभिर नेपाल चीन सम्बन्धलाई उचाइमा लैजान दुबै संकल्प छ भनेर भन्नु पर्दछ ।

-शिर्षी नेपाल उदकम्

विगतमा पनि छिमेकी मित्रराष्ट्र चीनले नेपाललाई धेरै आयोजनामा सहयोग अनुदान दिएको पनि थियो । तर सबै र सधैं यो सम्भव छैन र यस्तो मात्र

अपेक्षा राख्नु हुँदैन । एकधरीले चीनको ऋण पासो भनेर कुपचुरा गरिरहेका छन् । जबकि चीनको ऋणको व्याजदर अरुको तुलनामा

दुधेश्वर अस्पताल	०११-५६६६६६
लक्ष्मण आँखा उ. केशु दुधेश्वर	५४६६६६
मेडिकल अस्पताल	५४६६६६
कानिपुर सेण्ट्रल हस्पिटल	०११-४६६६६६
आँखा अस्पताल पाप्सा	०३३-५२९९९९, ५२९९९९
रामपुर अस्पताल	०३३-६६६५५५
उपकुलकर्ण	
रेडरी कस्तु दुधेश्वर	०११-४४६६६६
लिंगो लिंगो अस्पताल	०३३-५२९९९९
दुधेश्वर अस्पताल	०११-५६६६६६
रेडरी कस्तु दुधेश्वर	०११-५६६६६६
पारसी	०३३-५२९९९९
दुधेश्वर पाप्सा	०३३-६६६५५५
दुधेश्वर लिंगेश्वर	०३३-५२९९९९

दुधेश्वर अस्पताल	०११-५६६६६६, ५६६६६६
दुधेश्वर अस्पताल	०११-५६६६६६
नेपाल परिवार नियोजन संघ	०११-५६६६६६
कुम्भी नर्सिङ हेल्स प्रा. लि.	०११-५२९९९९
नेपाल भारतीय मिसन	९६६३००३०९९
जम्जेडा कस्तु न्यायिका	९५५०२९९९
कुम्भी निव्यास संघ	०३३-५२९९९९
जम्जेडा कस्तु बजार	०३३-५२९९९९
कुम्भी निव्यास संघ	०३३-५२९९९९
न्या एकादश कस्तु तानसेन	०३३-५२९९९९
दुधेश्वर अस्पताल	०११-५६६६६६
रामपुर सेण्ट्रल	०३३-६६६५५५

नेपाल परिवार नियोजन संघ	०११-५६६६६६
कुम्भी नर्सिङ हेल्स प्रा. लि.	०११-५२९९९९
नेपाल भारतीय मिसन	९६६३००३०९९
जम्जेडा कस्तु न्यायिका	९५५०२९९९
कुम्भी निव्यास संघ	०३३-५२९९९९
जम्जेडा कस्तु बजार	०३३-५२९९९९
कुम्भी निव्यास संघ	०३३-५२९९९९
न्या एकादश कस्तु तानसेन	०३३-५२९९९९
दुधेश्वर अस्पताल	०११-५६६६६६
रामपुर सेण्ट्रल	०३३-६६६५५५

नेपाल परिवार नियोजन संघ	०११-५६६६६६
कुम्भी नर्सिङ हेल्स प्रा. लि.	०११-५२९९९९
नेपाल भारतीय मिसन	९६६३००३०९९
जम्जेडा कस्तु न्यायिका	९५५०२९९९
कुम्भी निव्यास संघ	०३३-५२९९९९
जम्जेडा कस्तु बजार	०३३-५२९९९९
कुम्भी निव्यास संघ	०३३-५२९९९९
न्या एकादश कस्तु तानसेन	०३३-५२९९९९
दुधेश्वर अस्पताल	०११-५६६६६६
रामपुर सेण्ट्रल	०३३-६६६५५५

बाल बाटिका

नीति कथा

विगतलाई धिक्काउँदै मृत्युको प्रतिक्षा

मानिसलाई हौटन सकिए पनि भगवानलाई सकिन्न । जति नै गोप्य तरिकाले डाँटेको भए पनि भगवानले थाहा पाएर हिसाब किताब राखेका हुन्छन् र मौका आउनासाथ हिसाब राफसाफ गर्न लगाउँछन् । भाइबहिनीहरूका जानकारीका लागि यहाँ प्रसैस्वन्धी एउटा कथा प्रस्तुत गरिएको छ । धेरै पहिलेको कुरा हो कुनै एक पहाडमा एक जना सज्जन बन्धे । उनको नाम अनुसारको स्वभाव थिएन । नाम त राम्रो थियो तर स्वभाव भने धूर्त र छलछुलमको थियो । देहन त सज्जन नै देखिन्थे, सज्जनकै अभियोग गर्थे तर मनमा भने ठगी र धुर्तयाइकै योजना बुझिरहेका हुन्थे । यस्तोमा एक दिन उनको मनमा ठगीको नयाँ योजना फुल्थ्यो र पहाडबाट पहिरोमा फरेको एउटा कलात्मक ढुङ्गालाई अलौकिक दैवमूर्तिको संज्ञा दिएर प्रचार गर्न लागे । प्रचारको क्रममा आउँदै उत्पन्न भएको गणेशको मूर्ति पनि भने, यसलाई मन्दिर बनाएर स्थापना गर्नुपर्छ पनि भने । गाउँदेखि शिक्षासाध्या थिए उनको चिन्तो बोलीमा सहजै विश्वास गर्थे । यहाँ पनि त्यस्तै भयो । उनले भन्नासाथ आपसी श्रमदानबाट भय मन्दिर बनाएर मूर्तिलाई स्थापित गरिदिए । त्यसपछि मन्दिरमा नित्य पूजा र आराती हुनुपर्छ भन्दै आफूले आफैलाई पुजारी नियुक्त गरी बसे । विस्तारै मन्दिरको प्रचार बढ्दै गयो । भक्तजनहरू आफै प्रकट भएका गणेश भगवान् भन्थे गाउँ छिमेक मात्र नभई बरपरका गाउँबाट समेत

दर्शन गर्न आउन थाले । भक्तजनको भीड लाग्न थालेपछि मुलुकका उच्चस्तरीय प्रशासकहरू मुलढुला नेताहरूसमेत दर्शन गर्न आउन थाले । फलतः चाँडै नै सो मन्दिरले भव्य धार्मिक स्वलको रूपमा प्रसिद्धि पायो । मन्दिरको आदानी त यसै पनि बढ्दै गएको थियो त्यसमाथि उनले विकासको योजनाहरू देखाएर सरकारी बजेटसमेत हत्याउन थाले तर प्राप्त रकम भने सबै आफ्नै ढुकुटीमा जम्मा गर्ने गर्थे । मन्दिरलाई देखाएर सभ्यति त कमाए तर सार्वजनिक हितमा भने एक पैसा पनि लगाएनन् । केही समयपछि उनी नराधुरी विरामी परे । जानबुझेजति औषधी उपचार गराए तर केही लागेन । जब उनी सहरको कुनै अस्पतालमा जँचाउन गए तब थाहा पाए पछि उनीलाई क्यान्सर रोग लागेर निकै फैलिसकेको रहेछ । यसपछि उनी र्कन काटनुपर्ने लागे । जब अस्तव्य पीडा हुन थाल्यो त्यसपछि भगवानलाई गाली गर्न थाले । हरेक कुराको सीमा हुन्छ । यहाँ पनि त्यस्तै भयो । जब गालीले सीमा नाथ्यो तब भगवानले एक रात सपनामा आएर भने 'पुजारी भाइ' कुन मुखले मलाई गाली गर्दैछौ भने त ? मन्दिरको नाममा सम्पति त कमायो तर सद्पुण्यो भने गरेनौ । न भोका नाशालाई एक गल्ल खाँदै थियो न दुःखमा परेकालाई एक रात बास बलसम्म थियो । उज्दरे मन्दिर कसैको विर्ता होइन भन्थ्यो शरणमा आउनेलाई गलत्याएर निकाल्ने गर्थ्यो । मानिसहरू स्कुलका लागि सहयोग माग्न आउँथे तिमी यो

काम सरकारको हो भन्दै पन्छाउने गर्थ्यो । मन्दिरको सम्पति सबैको हो । सबैका भाएपछि सर्वहितमा लगाउनुपर्नेमा आफ्नै निजी ढुकुटीमा जम्मा गर्ने गर्थ्यो । पुजारीको खोल ओडेर गाउँका बानबालिकादेखि एकक महिलासम्मको शोषण गर्न बोकी राखेनौ । कसैले विरोध गरे बलामीको डर देखाएर चुप लगाउने गर्थ्यो । अहिले त्यसैको फल पाएका हो । त्यति ठूलो पाप गरेर पनि मलाई गाली गर्ने हिम्मत कसरी गर्नु ? जे भएको छ ठीक भएको छ । जस्तो कम गरेका थियो त्यस्तै फल पाएका हो । यदि भनेर भगवान् अलग भए । उनको निम्न बुन्यो तर सपनामा दुष्य भने अहिले पनि आँखाकै अगाडि नाँचिरहेको थियो । बल्ल उनको होस आयो तर त्यतिबेलासम्म निकै अघेर भइसकेको थियो । बल्ल उनको होस आयो तर त्यतिबेलासम्म निकै अघेर भइसकेको थियो । बल्ल उनको होस आयो तर त्यतिबेलासम्म निकै अघेर भइसकेको थियो । बल्ल उनको होस आयो तर त्यतिबेलासम्म निकै अघेर भइसकेको थियो ।

-रातोपाटी डटकम

सामान्य ज्ञान

- चलचित्र पत्रकारिता सम्मान-२०७४ बाट सम्मानित हुने सञ्चारकर्मी को हुन् ?
उत्तर: सञ्चारकर्मी डा. नवराज लम्जाल
- प्रकाशको किरण एक माध्यमबाट अर्को माध्यममा प्रवेश गर्दा बाङ्गिने वा दिशा परिवर्तन हुने प्रक्रियालाई के भनिन्छ ?
उत्तर: प्रकाशको आवर्तन
- प्रिज्मको प्रयोग गरी सूर्यको प्रकाशबाट विभिन्न सात रङका किरण छुट्याउने प्रक्रियालाई के भनिन्छ ?
उत्तर: प्रकाश विच्छेदन
- प्रति सेकेण्डमा उत्पन्न हुने जम्मा तरङ्गको सङ्ख्यालाई के भनिन्छ ?
उत्तर: लाइका नामक कुङ्कुर (सन् १९५७)
- चन्द्रमा सामान्यतया पाइला राख्ने व्यक्ति को हुन् ?
उत्तर: आवृत्ति (Frequency)
- औसतीदेखि पूर्णिमासम्मको समयविधालाई के भनिन्छ ?
उत्तर: सन् १९७४ मे
- २०७४ सालमा प्रदान गरिने युगकवि सिद्धिचरण पुरस्कारबाट सम्मानित हुने स्रष्टा को हुन् ?
उत्तर: शुक्ल पञ्च (Bright Half)
- नेपालमा कानून दिवस कहिले मनाइन्छ ?
उत्तर: वैशाख २६
- नेपालमा सर्वप्रथम जनगणना चिने संस्था कुन हो ?
उत्तर: नेन्सस गोशवारा
- कुन-कुन जनगणनामा नेपालको जनसङ्ख्या वृद्धिदर ऋणात्मक थियो ?
उत्तर: तेस्रो र चौथो

-भाषार : प्रशासन डटकम

विबन्ध

जानेन्द्र विवश

भेटिँदाका खुसीहरू

कुनै खास व्यक्तिसँगको भेटघाटले मानिसभित्र सहानुभूति, प्रेम र दया जस्ता भावना जागृत गराउँछ । यस्तो संवेदनशीलता मानिसलाई आफ्नो र अरूको भावना बुझ्न सक्षम बनाउँछ । जीवनका मार्गमा यात्रा गरिरहँदा केही भेटघाटहरूले कहिलेकाहीँ फदयमा विशेष स्थान बनाउँछन् । मानिसहरू, स्थानहरू, र क्षणहरू हाम्रो यात्रा र सम्झनाका अभिन्न अंश बनिदिन्छन् । यसलाई हामी भेटिँदाका खुसीहरूका रूपमा महसुस गर्छौं । जहाँ मिलनका पलहरूसँगै खुशियालीपूर्ण उमङ्गका उल्लासहरू प्रकट हुन्छन् । हामीले जीवनका क्रममा विभिन्न व्यक्तिहरूलाई भेटेका । ती भेटहरू केही पल मात्रका लागि हुन्छन् । केही भेटहरू भने जीवनभरका लागि साथै रहन्छन् । ती भेटघाटहरूमा खुशी, सम्झना, र कहिलेकाहीँ गहिरो सम्बन्धको बीजारोपण हुन्छ । उदाहरणका लागि हामीले यात्रामा भेटेका र भेटिएका परिचित, अपरिचित मानिस । पारिवारिक जमघटमा भेटिएका आफन्तहरूबीचको आत्मीयता र भावना जीवनमा सधैं ताजे रहन्छ । यी खुसीहरू साना कुराहरूमा लुकेका हुन्छन् । कहिले सानो सहयोगको रूपमा, कहिले अनपेक्षित भेटमा । दुई अपरिचितबीचको आत्मीयता, साना कुरामा देखिने मनमोहक मुस्कान, वा एउटै विचारको साझा उत्सव यी सबै आत्मीय भेटघाटका प्रेमपूर्ण हिस्सा हुन् । वास्तवमा जब हामी यस्ता अवसरलाई अँगाल्न पुग्छौं । सुख अनुभूति गर्न सकिन्छौं । त्यसपछि जीवन फरै समृद्ध लाग्छ । आफैलाई मायाको असीम खुशीले म्वाडै खान आउँछ । आफ्नो र अरूको जीवनगतिको माया साझाकार हुन्छ । यसरी भेटिँदाका खुसीहरूले जीवनलाई नयाँ ऊर्जा र प्रेरणा दिन्छन् । जसले जीवनको यात्रा अझै रमाइलो र स्मरणीय बनाउँछ । जीवनका केही क्षणहरू यस्ता हुन्छन्, जहाँ शब्दहरूले अभिव्यक्त गर्न नसकने गहिरो भावनाहरू प्रकट हुन्छन् । तिनमध्येका एक भेटिँदाका खुसीहरू हुन् । कसैसँग लामो समयपछि भेट हुँदा, पुराना सम्झनाहरू फेरि ताजा हुनु पुग्छन् । ती पलहरूले विगतका ती अमूल्य क्षणहरूलाई वर्तमानमा ल्याउँछन्, जसले मनमा अपार आनन्द र ऊर्जा थपिदिन्छ । मानिसको जीवन यात्रामा केही जालिम मुडहरू आउँछन्, जहाँ खुशी कहिलेकाहीँ टाढाजस्तो लाग्छ । ती क्षणहरूमा कुनै प्रियजनसँगको अप्रत्याशित भेटजस्तो हुन्छ । सानो हाँसोको अंश, वा तिनले सुनाएको कुनै दैनिक्यजस्तो लान सक्छ । तिनले जीवनलाई फेरि उज्यालो बनाउन सक्षम हुन्छ । साथै, विगत सम्झाउने स्मृति-दश जस्तै तिनले पुराना दिनतिर हामीलाई फर्काउँछन् । यस्तो भेट केवल शारीरिक उपस्थिति मात्र होइन र हुँदैन । बरु यो आत्माहरूको एकअर्कासँगको संवाद हो । जहाँ मन, भावना, र विश्वासको आदान-प्रदान हुन्छ । भेटिँदाका खुशी केवल खुशीमा सीमित हुँदैन । तिनीहरूले जीवनलाई नयाँ अर्थ दिन्छन् । र, अलग उचाइमा पुर्‍याउँछन् । कुनै साथी, आफन्त, वा विशिष्ट व्यक्तिसँग भेट हुँदा ती पलहरूमा विगतको सान्दर्भिकता र वर्तमानको महत्त्व बुझ्न पाउँछ । साथै अभिव्यक्त योजना बन्न मद्दत गर्छ । भेटिँदाका खुसीहरूमा हाँसैकतले अंगालो मारदा अनुभूत हुनु न्यानो स्पर्श थाँभैले पनि हामीलाई हामी कति महत्त्वपूर्ण छौं भन्ने याद

गराउँछ । हामीले आफ्नो प्रियजनको लागि कति महत्त्व राख्छौं भन्ने कुरा समथले धेरै कुरा परिवर्तन गर्छ, तर सम्बन्धहरूले मानिसलाई फेरि जोड्छ । धेरैपटक, लामो दूरीले टाडिएका सम्बन्धहरू भेटेका केही क्षणले फेरि निबन्ध्याउँछन् । ती पलहरूले फदयलाई माया र सामीप्यको महसुस गराउँछन् । ती आँशु, हाँसो, र सन्धभरकै जीवनको मिठास बुझ्नका लागि पर्याप्त हुन्छन् । भेटिँदाका खुसीहरू साथै अर्थमा जीवनका सौन्दर्य हुन् । तिनले हामीलाई हाँसो र खुशीका साथ हाँसिदिन्छन् । दुई अपरिचितबीचको आत्मीयता, साना कुरामा देखिने मनमोहक मुस्कान, वा एउटै विचारको साझा उत्सव यी सबै आत्मीय भेटघाटका प्रेमपूर्ण हिस्सा हुन् । वास्तवमा जब हामी यस्ता अवसरलाई अँगाल्न पुग्छौं । सुख अनुभूति गर्न सकिन्छौं । त्यसपछि जीवन फरै समृद्ध लाग्छ । आफैलाई मायाको असीम खुशीले म्वाडै खान आउँछ । आफ्नो र अरूको जीवनगतिको माया साझाकार हुन्छ । यसरी भेटिँदाका खुसीहरूले जीवनलाई नयाँ ऊर्जा र प्रेरणा दिन्छन् । जसले जीवनको यात्रा अझै रमाइलो र स्मरणीय बनाउँछ । जीवनका केही क्षणहरू यस्ता हुन्छन्, जहाँ शब्दहरूले अभिव्यक्त गर्न नसकने गहिरो भावनाहरू प्रकट हुन्छन् । तिनमध्येका एक भेटिँदाका खुसीहरू हुन् । कसैसँग लामो समयपछि भेट हुँदा, पुराना सम्झनाहरू फेरि ताजा हुनु पुग्छन् । ती पलहरूले विगतका ती अमूल्य क्षणहरूलाई वर्तमानमा ल्याउँछन्, जसले मनमा अपार आनन्द र ऊर्जा थपिदिन्छ । मानिसको जीवन यात्रामा केही जालिम मुडहरू आउँछन्, जहाँ खुशी कहिलेकाहीँ टाढाजस्तो लाग्छ । ती क्षणहरूमा कुनै प्रियजनसँगको अप्रत्याशित भेटजस्तो हुन्छ । सानो हाँसोको अंश, वा तिनले सुनाएको कुनै दैनिक्यजस्तो लान सक्छ । तिनले जीवनलाई फेरि उज्यालो बनाउन सक्षम हुन्छ । साथै, विगत सम्झाउने स्मृति-दश जस्तै तिनले पुराना दिनतिर हामीलाई फर्काउँछन् । यस्तो भेट केवल शारीरिक उपस्थिति मात्र होइन र हुँदैन । बरु यो आत्माहरूको एकअर्कासँगको संवाद हो । जहाँ मन, भावना, र विश्वासको आदान-प्रदान हुन्छ । भेटिँदाका खुशी केवल खुशीमा सीमित हुँदैन । तिनीहरूले जीवनलाई नयाँ अर्थ दिन्छन् । र, अलग उचाइमा पुर्‍याउँछन् । कुनै साथी, आफन्त, वा विशिष्ट व्यक्तिसँग भेट हुँदा ती पलहरूमा विगतको सान्दर्भिकता र वर्तमानको महत्त्व बुझ्न पाउँछ । साथै अभिव्यक्त योजना बन्न मद्दत गर्छ । भेटिँदाका खुसीहरूमा हाँसैकतले अंगालो मारदा अनुभूत हुनु न्यानो स्पर्श थाँभैले पनि हामीलाई हामी कति महत्त्वपूर्ण छौं भन्ने याद गहिरो बनाउँछ । यस्तो सम्बन्धले एकआपसमा विश्वास, सहयोग र सहकार्यको भावना बलियो बनाउँछ । मानसिक स्वास्थ्यमा समेत भेटिएको भेटको खुशीले सकारात्मक प्रभाव पार्ने सक्छ । किनभने सकारात्मक भेटघाटहरूले तनाव कम गर्न र खुशीको स्तर बढाउन मद्दत गर्छ । नयाँ व्यक्ति वा पुराना साथीहरूसँग भेट्दा सिर्जना हुने हाँसो र खुशीले शरीरमा एन्डोर्फिन जस्तै हामीलाई उत्पाननालाई प्रोत्साहित गर्छ, जसले तनाव कम गर्छ । त्यसैगरी यादगार अनुभवको सिर्जना र भेटिएको भेटको पहिलो काम हो । वस्तुतः भेटघाटबाट सिर्जित खुशीले जीवनभरका लागि यादगार अनुभव बनाउँछ । ती पलहरूले दुःखको समयमा प्रेरणा र साहस दिन सक्छन् । भेटघाटले केवल क्षणिक खुशी मात्र दिँदैन । जीवनको उर्वर अर्थ खोज्न मद्दत पुर्‍याउँछ । जीवनलाई अर्थपूर्ण बनाउने क्षमताको विकास प्रेरणा र साहस दिन सक्छन् । यसले व्यक्ति विकासमा समेत नजानिदो किसिमले योगदान पुर्‍याउँछ । वास्तवमा कुनै पनि भेटले सकारात्मक प्रभाव पार्ने गर्छ । साथै हाम्रो दैनिक जीवनमा उत्पानको सञ्चार गराउन ठूलो भूमिका खेल्छ । जीवनमा कुनै विशेष भेटघाट वा अवसर हुन्छ, त्यो घटनाले दैनिक जीवनलाई ताजागी र मायापन दिन सक्छ । त्यसैले भेटघाटहरूले मानिसलाई आत्मविश्वासी र प्रेरित बनाउन मद्दत गर्छ । अन्ततः सकारणी जीवन जैनी यसरी व्यतीत हुँदै गइरहेको छ कि मानवीयपन मद्दै गइरहेको छ । आफ्नै भेटघाटहरूले र संवेदनशीलताको विकास न्यून हुँदै गइरहेको छ । हिसाबजका मानिस बच्चादेखि नै एकना-एकै रमाउने बानी विकसित हुँदै आइरहेको छ । गाउँले जनजीवनमा सञ्चोबिसञ्चो, माया, श्रद्धा, सम्मान, सत्कारको संस्कृति समृद्ध थियो । शहरमा त्यो विरानो थियो । अब त आयुधिक प्रविधिको तीव्र विकासले मानिसमा सम्बन्धको सानोपनि कुट्टि दिन नर्ना कि भन्ने डर छ । कुनै खास व्यक्तिसँगको भेटघाटले मानिसभित्र सहानुभूति, प्रेम र दया जस्ता भावना जागृत गराउँछ । यस्तो संवेदनशीलता मानिसलाई आफ्नो र अरूको भावना बुझ्न सक्षम बनाउँछ । जीवनमा भेटघाटले खुशी, आशा, र प्रेरणाको हाँसो प्रदान गर्छ । यसले मानिसहरूलाई सामाजिक, मानसिक, र भावनात्मक रूपमा स्वस्थ राख्न मद्दत गर्छ । खुशीका यी पलहरूले व्यक्तिगत जीवनमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन सक्छन् र जीवनलाई अर्थ रमाइलो र अर्थपूर्ण बनाउँछन् ।

-साहित्यपोस्ट डटकम

छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटनामा चार जनाको मृत्यु

पलपा, मंसिर १२/देशका विभिन्न स्थानमा भएका छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटनामा चार जनाको मृत्यु भएको छ । केन्द्रीय प्रहरी समाचार कक्षा अनुसार कपिलवस्तु, मोरङ र काठमाडौंमा भएका छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटनामा चार जनाको मृत्यु भएको हो ।

कपिलवस्तुको यशोधरा गाउँपालिका-७ सोमदीहस्थित सडकमा मोटरसाइकल एक आपसमा ठक्कर खाई दुर्घटना हुँदा एक जनाको मृत्यु भएको छ । लु.५५ प ३७३४ नम्बरको मोटरसाइकल र युपि ५५ एके ३५७५ नम्बरको मोटरसाइकल एकआपसमा ठक्कर खाई दुर्घटना हुँदा लु.५५ प ३७३४ नम्बरको मोटरसाइकल चालक यशोधरा गाउँपालिका-८ सिंहखोर बस्ने ३१ वर्षीय सदान हुतेन चौधरीको मृत्यु भएको हो । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको जिल्ला अस्पताल

तौलिवहामा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ । दुर्घटनामा घाइते भएका युपि ५५ एके ३५७५ नम्बरको मोटरसाइकल चालकको सोही अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ । यस्तै काभ्रेको शिवसताही नगरपालिका-१ कमलपुलस्थित सडकमा बोलेरो पिकअप र मोटरसाइकल दुर्घटना हुँदा एक जनाको मृत्यु भएको छ । प्रदेश १-०१-००१ च ८२२१ नम्बरको बोलेरो पिकअप र मे.६ प २५१४ नम्बरको मोटरसाइकल एकआपसमा ठक्कर खाई बुधवार बिहान दुर्घटना हुँदा मोटरसाइकल चालक सोही नगरपालिका-८ बस्ने ४० वर्षीय ललित बहादुर थापाको मृत्यु भएको हो । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको बिएएडसी अस्पताल बिर्तामोडमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको जनाइएको छ । पिकअप चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ । यस्तै मोरङ,

बुढिगंगा गाउँपालिका-५ गाउँपालिकाको भवन नजिक सडकमा साइकल दुर्घटना हुँदा एक जनाको मृत्यु भएको छ । दुर्घटना हुँदा साइकलयात्री सोही गाउँपालिका-५ बस्ने २५ वर्षीय जलेश्वर सरदारको मृत्यु भएको हो । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको विराट टिन्डि अस्पताल गंगाचोकमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ । मोरङकै सुन्दरहरैँचा नगरपालिका-१० बागफोडास्थित सडकमा मोटरसाइकलको ठक्करबाट फेल्नयात्रीको मृत्यु भएको छ । प्र.१-०२-०४६ प ३२१२ नम्बरको सोही नगरपालिका-१० बस्ने ६४ वर्षीया सीता गुरागाईको मृत्यु भएको हो । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएकी उनको नोबेल अस्पताल विराटनगरमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको जनाइएको छ । मोटरसाइकल चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

रामपुरमा डेंगी रोग सम्बन्धी सचेतना

पलपा(रामपुर), मंसिर १२/जिल्लाको रामपुरमा डेंगी रोगसम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम गरिएको छ । साविकको रामपुर गाविसका महिला स्वयंसेविकाहरूलाई डेंगी रोग रोक्न सक्ने सम्बन्धी सचेतना प्रदान गरिएको हो ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा रामपुरको आयोजनामा एक दिने डेंगी रोग संक्रमण तथा रोक्न सक्ने सम्बन्धी सचेतनासँगै खोज र नाप गर अभियान कार्यक्रम गरिएको जनाइएको छ । महिला स्वयंसेविकाहरूलाई रोगबारे जानकारी गराए घर परिवार र गाउँमा समेत चाँडो जानकारी प्रवाह हुने भन्ने उनीहरूलाई डेंगीबारे जानकारी र बच्ने उपायहरूबारे सिकाइएको हो । कार्यक्रममा रामपुर नगरपालिकाका उपप्रमुख बाल कुमारी थापाले पछिल्लो केही वर्ष तता डेंगी रोगको संक्रमण बढ्दो अवस्थामा रहेकाले यसको नियन्त्रणका लागि सबै सचेत हुन आवश्यक रहेको बताइन् ।

सामान्य हेतुचक्याईका कारण डेंगीको संक्रमण बढ्ने र ज्यानै समेत लिन सक्ने भएकाले सचेतना अपनाउनु पर्ने धारणा व्यक्त गरिन् । छिटो र सरल तरिकाले प्रत्येकको घर-

घरमा डेंगी सम्बन्धी सचेतना फैलाउन महिला स्वयंसेविकाको महत्वपूर्ण भूमिका हुने उपप्रमुख थापाको भनाई छ । कार्यक्रममा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी पाल्पाका पूर्व सभापति देवराज ढकालले हरेक नागरिकका घरको डाक्टर महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका भएकाले डेंगीको नियन्त्रण र मागिसको ज्यान जाने जोखिमबाट बचाउन लामखुट्टेको बासस्थान नाप गर्न सचेत गराउनु पर्ने बताए । कार्यक्रममा रामपुर अस्पतालका डाक्टर सुजित कुमार दासले डेंगी लाग्न नदिन लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्नुको विषय नभएको बताए । एडिस एबिएचलाई जातको पोषी लामखुट्टेको टोकाईबाट सरे सक्ना

रोग डेंगी भएकाले घर आगन, छरछिमेक, विद्यालयहरूमा पानी जम्ने खाल्डा खुट्टी पुर्ने, फुन्यानीको पानी हनी पिच्चे बन्दने, पानी जम्न नदिने जस्ता कुराहरूमा ध्यान दिनु यसबाट बच्ने उपाय भएको उनको भनाई छ । कार्यक्रममा डेंगीको संक्रमण यसको प्रभाव/नियन्त्रण तथा बच्ने उपाय लगायतका विषयमा सहबिकरण गरिएको थियो । रेडक्रस रामपुरका सभापति मनोरथ भट्टराईको अध्यक्षता, रेडक्रस बिर्ता शाखाका उपमन्त्री कमनराज भट्टराईको स्वागत, उपशाखा रामपुरका कोषाध्यक्ष दुर्गा प्रसाद भट्टराईको धन्यवाद ज्ञापन र सचिव तिलबहादुर श्रेष्ठको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो ।

खेलकुद समाचार

म्यानचेस्टर सिटी र फेनोर्डको बराबरी खेल

काठमाडौं, मंसिर १२/युरोपेली च्याम्पियन्स लिग फुटबलमा म्यानचेस्टर सिटी र फेनोर्डले बराबरी खेलाेका छन् । बुधवार भएको खेलमा सिटी र फेनोर्डले ३-३ गोलको बराबरी खेलाेका हुन् । बुधवार भएको अरु खेलमा बार्सिलोनाले ब्रिस्टोललाई ३-० ले हराएको छ । त्यस्तै बार्सेनोनाले म्युनिखसँग पेरिस सेन्ट जर्मेन (पीएसजी) १-० ले पराजित भएको छ ।

इन्टर मिलानले आरबी लाइफजिनालाई १-० ले हराउँदा योङ ब्राइज एटालान्टासँग ६-१ ले पराजित भएको छ । त्यस्तै सेभेरकुसेनले आरबी साल्जबर्गलाई ५-० ले तथा आर्सनलले स्पॉर्टिङलाई ५-१ ले हराएका छन् । यस्तै हिजो भएको पहिलो खेलमा एसी मिलानले लोभाभ ब्राटिस्लाभालाई ३-२ ले र एफ्लेटिको मड्रिडले स्पार्टा प्राहालाई ६-० ले पराजित गरेका थिए । च्याम्पियन्स लिगमा इन्टर मिलान १३ अङ्क साथ तालिकाको शीर्ष स्थानमा उक्लिएको छ । यस्तै बार्सिलोना दोस्रो र लिभरपुल तेस्रो स्थानमा छन् ।

वर्गिकृत डिस्पले १X५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत डिस्पलेमा विज्ञापन दिनुहोस् व्यवसाय बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

अर्थ/कॉर्पोरेट समाचार

गुल्मीमा धान उत्पादन बढ्यो

गुल्मी, मंसिर १२/जिल्लामा यस वर्ष धान उत्पादनमा वृद्धि भएको छ । गत वर्ष २४ हजार चार सय २६ मेट्रिक टन धान उत्पादन भएकोमा यस वर्ष २४ हजार एक सय ४३ मेट्रिक टन धान फलेको छ ।

कृषि ज्ञान केन्द्रका प्रमुख नरेश धितालका अनुसार जिल्लामा धान उत्पादनमा वृद्धि भए पनि धानखेती गरिएको क्षेत्रफल भने यो वर्ष घटेको छ । गत वर्ष सात हजार चार सय ३९ हेक्टरमा धानखेती गरिएकोमा यो वर्ष सात हजार दुई सय ८८ हेक्टरमा त्यो सीमित भयो । समयमा वर्षा, उन्नत तथा हाइब्रिड बीउको प्रयोग, यान्त्रिकीकरण र समयमा रसायनिक मलको उपलब्धताले उत्पादन बढेको हो । गत वर्षभन्दा यस वर्ष बढे धान उत्पादनमा भने १४ प्रतिशतले कमी आएको छ । यस वर्ष बढे धान एक हजार दुई सय ८६ मेट्रिक टन र हिउँदे

धान २४ हजार ४३ मेट्रिक टन उत्पादन भएको छ । जिल्लाका इस्माको चौमारी, सत्यवतीको जोहाड, उर्लखोला कानीगण्डकीको अर्बेनी, कनौटा, छापरा, सत्यवतीको जुहार, छैरेनी, अल्लवा, चन्द्रकोटको मजुवा, स्याकोट फाँट धान उत्पादनका निम्ति उर्वर मानिन्छन् ।

मुसिकोट नगरपालिकाको तल्लाफाँट, इन्द्रेनीडा, बडीगाडको सुदी खोलाको आसपासका क्षेत्र, मालिका गाउँपालिकाको सिमलटारी, फुलवारी, मदानाको सिसैनी, घुकोटको छुन्दी र पनाहा फाँट, गुल्मी दरवारको गरमटारी, छुन्दीको सज्याँड, मनबालामागत फाँटमा पनि अधिक धान उत्पादन हुने गरेको छ । यहाँ हंसराज, फोनी, काडे, भिनुवा, सानोभट्टे, ठूलोभट्टे, कोडे, मीठियारे, रातो मासी र मासीलागायत जातका धान उत्पादन हुँदै आएको छ ।

-राजब

रामपुरमा जेसिसको...

...रामपुरमा स्थापना हुन लागेको रामपुर जेसिससँग सहकार्य गरेर नगरको विकासमा लाग्ने बताउँदै थापाले स्थानीय सरकार अविभाक्कको रूपमा रहने प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गरिन् । नेपाल जेसिसका राष्ट्रिय उपाध्यक्ष गणेश सापकोटाले युवाहरूको नेतृत्व र व्यक्ति विकाससँगै स्थान र युवाले गरेका गतिविधिलाई चिनाउन जेसिसले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने बताए । युवाहरूलाई उच्चमी र व्यवसायी बन्न सिकाई समाजको विकाससँगै नेतृत्व गर्न जेसिसले सिकाउने भएकाले जेसिस स्थापना गर्नु पर्ने आवश्यकता रहेको उनले उल्लेख गरे । सापकोटाले प्रस्तावित रामपुर जेसिसलाई चाँडै नै रामपुर जेसिस बनाउने बताए ।

कार्यक्रममा नेपाली काँग्रेस रामपुरका उपसभापति ज्ञान प्रसाद भण्डारीले जेसिस समाजको नेतृत्वसँगै विकासको संवाहक बन्नु पर्ने बताए । वडा नं. ६ का वडा अध्यक्ष विवाकर देवकोटाले समय र उमेरसँगै हरेक युवाहरूको मस्तिष्कको विकास हुन जरुरी रहेको भन्दै समय सापेक्ष विकासमा लाग्न अनुरोध गरे । कार्यक्रममा वडा नं.५ का वडा अध्यक्ष दुर्गा प्रसाद पोखरेलले पछिल्लो समय युवाहरूमा नकारात्मक प्रभावसँगै हरेक क्षेत्रमा पैदा भएको भन्दा सकारात्मक रोजी र प्रवृत्तिको विकासका लागि जेसिसले भूमिका खेल्न आवश्यक रहेको हुँदा जेसिसले जेसिससँगै सहकार्य गरेर नगरको विकासमा लाग्ने बताउँदै थापाले स्थानीय सरकार अविभाक्कको रूपमा रहने प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गरिन् ।

नेपाल जेसिसका राष्ट्रिय उपाध्यक्ष गणेश सापकोटाले युवाहरूको नेतृत्व र व्यक्ति विकाससँगै स्थान र युवाले गरेका गतिविधिलाई चिनाउन जेसिसले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने बताए । युवाहरूलाई उच्चमी र व्यवसायी बन्न सिकाई समाजको विकाससँगै नेतृत्व गर्न जेसिसले सिकाउने भएकाले जेसिस स्थापना गर्नु पर्ने आवश्यकता रहेको उनले उल्लेख गरे । सापकोटाले प्रस्तावित रामपुर जेसिसलाई चाँडै नै रामपुर जेसिस बनाउने बताए । कार्यक्रममा नेपाली काँग्रेस रामपुरका उपसभापति ज्ञान प्रसाद भण्डारीले जेसिस समाजको नेतृत्वसँगै विकासको संवाहक बन्नु पर्ने बताए । वडा नं. ६ का वडा अध्यक्ष विवाकर देवकोटाले समय र उमेरसँगै हरेक युवाहरूको मस्तिष्कको विकास हुन जरुरी रहेको भन्दै समय सापेक्ष विकासमा लाग्न अनुरोध गरे । कार्यक्रममा वडा नं.५ का वडा अध्यक्ष दुर्गा प्रसाद पोखरेलले

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

शितलपाटी

जैनचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट

www.shitalpati.com

डिजिटल पत्रिका

